

Poweriaa

---

opiskeluun!

Opas on tarkoitettu sinulle, joka mietit omaa elämääsi. Tehtäviä tekemällä opit itsestäsi. On helpompi hakea opiskelemaan, kun tunnet itsesi paremmin. On tärkeää tietää, mitä vaihtoehtoja on olemassa. Voit täyttää opasta yksin tai yhdessä jonkun toisen henkilön kanssa. Voit kirjoittaa, piirtää tai liimata kuvia oppaaseen.

Nimi: _____

Opiskelun perustaidot

Osaatko lukea suomeksi? KYLLÄ EI

Osaatko kirjoittaa suomeksi? KYLLÄ EI

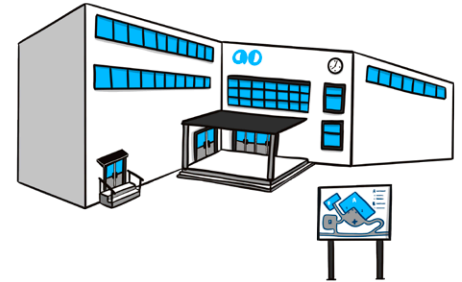
Osaatko lukea omalla äidinkielelläsi? KYLLÄ EI

Osaatko kirjoittaa omalla äidinkielelläsi? KYLLÄ EI

Oletko opiskellut muualla kuin Suomessa? KYLLÄ EI

Mitä kouluja sinä olet käynyt?

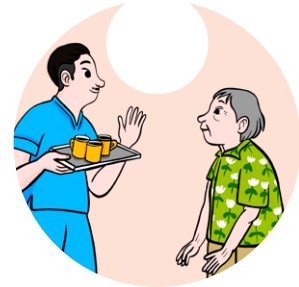
Kerro missä koulussa olet opiskellut. Mitä alaa olet opiskellut?

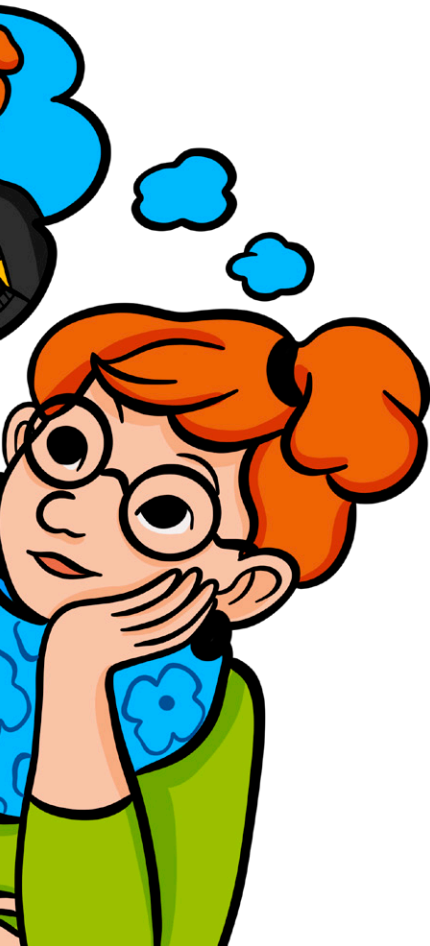
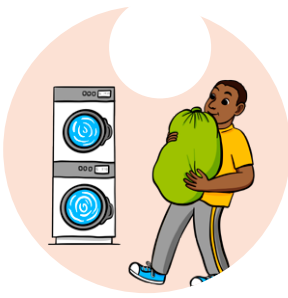

Kerro oletko käynyt suomen kielen kurssin, jos äidinkielesi on muu kuin suomi.

Mikä ammatti sinua kiinnostaa?

Alla näet vaihtoehtoja eri ammateista. Löytyisikö näistä sinulle sopiva ammatti?
Merkitse valintasi rastilla. Jos ei löydy, voit kertoa, mikä ammatti sinua kiinnostaa.

Tukea opiskeluun

Kerro millaista apua tarvitset opiskelun tueksi.
Alla on vaihtoehtoja, joista voit valita.

aamulla herääminen KYLLÄ EI

omista tavaroista huolehtiminen KYLLÄ EI

ajoissa kouluun lähteminen KYLLÄ EI

vieraiden ihmisten kanssa jutteleminen KYLLÄ EI

uudet tilanteet KYLLÄ EI

keskittyminen KYLLÄ EI

asioiden muistaminen KYLLÄ EI

tehtävien aloittaminen KYLLÄ EI

laskeminen KYLLÄ EI

jossakin muussa KYLLÄ EI

Miten sinä opit?

Merkitse valintasi rastilla.

kuuntelemalla

kirjoittamalla

lukemalla

seuraamalla

keskustelemalla

tekemällä

kuvista katsomalla

**Opiskelu on tärkeää.
Sinä opit uusia asioita ja
saat kokemusta erilaisista tehtävistä.
Saat todistuksen työn hakemista varten.**

Erityisammattioppilaitokset

Jos sinulla on vaikeuksia oppia, voit tutustua erityisammattioppilaitosten tarjontaan (esimerkiksi Luovi tai Kiipula).

TUVA (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus)

- Koulutuksen tavoitteena on sopivan ammattialan löytäminen ja jatko-opintoihin hakeutuminen. Koulutuksessa saat yksilöllistä apua opiskeluusi ja arkeesi.
- Koulutus kestää yhden vuoden.

TELMA (työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus)

- Koulutuksessa harjoittelet työtehtäviä. Saat apua työelämään valmentautumiseen. Opintojen lopuksi voit päästä omia taitojasi vastaavaan työhön.
- Koulutus kestää 1–3 vuotta.

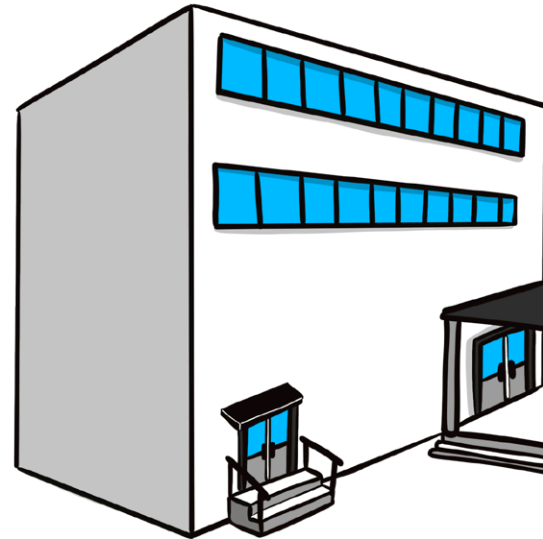
Ammatilliset opinnot

- Ammatillisessa opetuksessa voit opiskella itsellesi ammatin. Saat tukea opiskeluun ja työnsaantiin. Voit opiskella myös arjen taitoja, joita tarvitset joka päivä.
- Ammatillisen perustutkinnon suorittaminen kestää kolme vuotta.

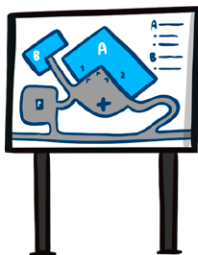
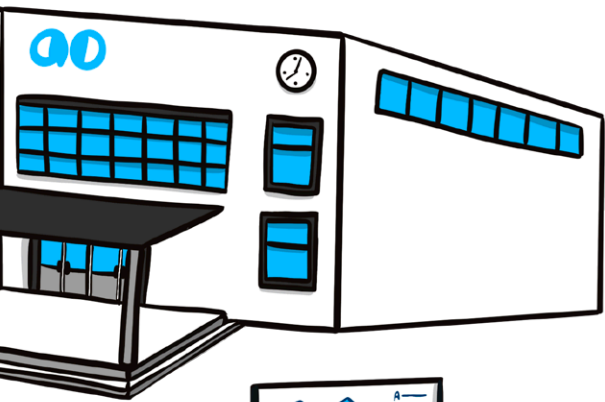
Hae kouluun

- yhteishaussa (kevällä)
- jatkuvassa haussa ympäri vuoden.

Voit mennä tutustumaan oppilaitokseen ennen kuin haet opiskelijaksi. Silloin saat ohjausta sopivan koulutuksen ja opiskelupaikan valintaan.

Tietoja eri koulutusaloista löydät esimerkiksi internetistä:

Opintopolku.fi

ammattiosaaja.fi

tat.fi

tyomarkkinatori.fi

eperusteet.opintopolku.fi

Kansalaisopisto

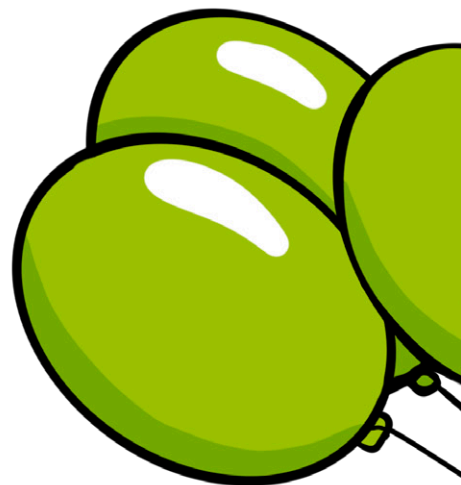
Kansalaisopisto on koulu, jossa on eri kursseja.

Voit mennä sellaiselle kurssille, joka sinua kiinnostaa

Kansalaisopistosta ei voi valmistua ammattiin.

Voit etsiä sinua kiinnostavan ja sinua lähellä olevan opiston internetistä.

Muistiinpanoja:

Lähteet

Ammattiopisto Luovi. 2021.
Minä urapolulla.

Ammattiopisto Luovi. 2023.
Tutkintokoulutuksen valmentava koulutus.
Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) – Ammattiopisto Luovi

Ammattiopisto Luovi. 2023.
Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus.
Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA) – Ammattiopisto Luovi

Verner. 2010.
Ammatillinen erityisopetus.

POWERIA!

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Työryhmä

Maisa Kosola
Riikka Matinaho
Kati Vaahtolammi

Kuvitus

Jonna Markkula

Ulkoasu ja taitto

Kimmo Pitkänen /
Pieni viestintätoimisto Tampere oy

Opas on tehty osana Kehitysvammaisten
Palvelusäätiön Poweria!-hanketta (2021–2023).
Julkaisu on rahoitettu Euroopan sosiaalirahaston tuella.

ISBN 978-952-7292-49-5 nidottu
ISBN 978-952-7292-64-8 verkkojulkaisu

kvps.fi